

2012. június 13., szerda

A választások nyomon követése a Kongói Demokratikus Köztársaságban

P7_TA(2012)0252

Az Európai Parlament 2012. június 13-i állásfoglalása a Kongói Demokratikus Köztársaságban rendezett választások megfigyeléséről (2012/2673(RSP))

(2013/C 332 E/11)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a választási megfigyelő missziókra vonatkozó, az ENSZ-ben 2005 októberében ünnepélyesen kinyilvánított nemzetközi alapelvekről szóló nyilatkozatra,
- tekintettel az ENSZ Emberi Jogok Chartájára,
- tekintettel az Emberek és Népek Jogainak Afrikai Chartájára, amelyet a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) 1982-ben ratifikált,
- tekintettel a választások uniós támogatásáról és megfigyeléséről szóló bizottsági közleményre,
- tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaságról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel a 2000 júniusában Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra,
- tekintettel az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés 2007. november 22-i, a Kongói Demokratikus Köztársaságban, különösen az ország keleti részén kialakult helyzetről, és a régióra gyakorolt hatásairól szóló állásfoglalására,
- tekintettel a Tanács 2009. október 19-i 2009/769/KKBP együttes fellépésére az Európai Uniónak a Kongói Demokratikus Köztársaság biztonsági ágazatának reformja keretében folytatott rendfenntartó missziójáról (EUPOL RD Kongó) és annak a kongói igazságszolgáltatással való viszonyáról szóló 2007/405/KKBP együttes fellépés módosításáról,
- tekintettel a biztonsági ágazat reformja céljából 2005 júniusában felállított EUSEC RD Kongó misszióra (a Tanács 2005. május 2-i 2005/355/KKBP együttes fellépése a Kongói Demokratikus Köztársaság (KDK) biztonsági ágazatának reformja keretében az Európai Unió tanácsadói és segítségnyújtási missziójáról),
- tekintettel a 2011. november 28-i elnök- és parlamenti választásokat megfigyelő európai uniós küldöttség (EU EOM) megbízatására, mely szerint a küldöttség részletes, pártatlan és független értékelést készít a választási folyamatról, a nemzeti és regionális jogi kereteken belül, ugyanakkor összhangban a nemzetközi normákkal és a Kongói Demokratikus Köztársaság által aláírt nemzetközi szerződésekkel,
- tekintettel a választásokat megfigyelő európai uniós küldöttséghez csatlakozó és annak megállapításaival egyetértő európai parlamenti küldöttség megbízatására,
- tekintettel Ashton bárónő, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/az Európai Bizottság alelnöke által a Kongói Demokratikus Köztársaságban zajló választási folyamatról 2011. december 9-én tett nyilatkozatra,
- tekintettel az Ashton bárónő, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/az Európai Bizottság alelnöke és Piebalgs biztos által a választásokról tett 2011. december 2-i közös nyilatkozatra és a 2012. június 7-i nyilatkozatra,
- tekintettel az Ashton bárónő, az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője/az Európai Bizottság alelnöke által a Kongói Demokratikus Köztársaságban zajló választási folyamatról 2011. december 20-án tett nyilatkozatra,

2012. június 13., szerda

- tekintettel a KDK-beli választásokat megfigyelő európai uniós küldöttség végleges jelentésére és ajánlásaira,
- tekintettel a Független Nemzeti Választási Bizottság (INEC) 2012. áprilisban közzétett ajánlásaira,
- tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- tekintettel eljárási szabályzata 122. cikkére,
- A. mivel az Európai Unió Kongói Demokratikus Köztársaságba küldött választási megfigyelő küldöttsége végleges jelentését azzal összegezte, hogy a választási folyamatot a számos szabálytalanság és a megállapított csalások következtében az átláthatóság és a hitelesség hiánya jellemezte;
- B. mivel a KDK-beli választásokat megfigyelő európai uniós küldöttség 22 olyan ajánlást fogalmazott meg a kongói hatóságok számára, amelyek a választások átláthatóságának és hitelességének javítását szolgálják, és amelyek technikailag megoldhatók még a soron következő tartományi és helyi választások előtt;
- C. mivel Catherine Ashton, az Unió alelnöke/főképviseelője az Unió nevében ismételten hangot adott azon aggodalmának, hogy súlyos hiányosságok tapasztalhatók a választási eredmények összeszámolása és közzététele terén, amiről többek között az EU választási megfigyelő missziója is beszámolt;
- D. mivel a kongói hatóságok és a KDK Független Nemzeti Választási Bizottsága (INEC) által is észlelt hiányosságok ellenére a KDK Legfelsőbb Bírósága mindkét választás végeredményét megerősítette, és 2011. december 16-án Joseph Kabilát hirdette ki újraválasztott elnöknek;
- E. mivel a tartományi és helyi választások megtartására kitűzött dátumot – 2012. március 25. – nem tartották tiszteletben, és mivel 2012. június 6-án az INEC elnöke közzétette a tartományi, városi, települési és helyhatósági választások felülvizsgált ütemtervét, melynek értelmében a választási folyamat 2014-ig tart;
- F. mivel az Audiovizuális és Kommunikációs Főtanács (CSAC) képtelen volt biztosítani annak az elvnek a betartását, hogy a jelöltek a médiában egyenlő megjelenési lehetőséghez jussanak;
- G. mivel az emberi jogok súlyos megsértései büntetlenül maradnak és ez a biztonságérzet hiányát okozza, és mivel a KDK demokratikus folyamatai tekintetében a helyzet továbbra is aggodalomra ad okot, lévén hogy az elnökválasztás közeledtével egyre több esetben került sor az emberi jogok politikai indokból elkövetett megsértésére;
- H. mivel Kongóban súlyosbodott az emberi jogi aktivisták és az újságírók elleni erőszak, akik ki vannak téve az önkényes letartóztatásoknak és a megfélemlítésnek;
- I. mivel Floribert Chebeya Bahizire vezető emberi jogi aktivista meggyilkolása és az ügygel kapcsolatban tanúsított hatósági magatartás nem csak súlyos bűncselekményt jelentenek már önmagukban is, hanem a lehető legrosszabb jelzést is az emberi jogok kongói védelmezői számára;
- J. mivel a választásokat megelőző időszakban számos probléma gyülemlt fel: áttérés az egyfordulós elnökválasztási szisztémára, bizonytalan választói névjegyzék, az INEC legitimitásának hiánya, nem megfelelő és rosszul alkalmazott jogi szabályozás és a Legfelső Bíróság bírának kinevezése;
- K. mivel az EU a 10. EFA A-keretéből támogatja a jó kormányzással kapcsolatos projekteket, így a demokratikus és tisztességes választások végrehajtását;
- L. tudomásul véve, hogy az Unió e választásokhoz mintegy 47,5 millió euróval járult hozzá, illetve további 2 millió eurót költött a biztonságra; nagyra értékeli a 147 megfigyelő személyes részvételét a választások felügyeletében, akik a 2011-es kongói választásokra delegált uniós választási megfigyelő küldöttség munkájában vettek részt;

2012. június 13., szerda

- M. mivel az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1991. számú, 2011. június 28-án elfogadott határozatában 2012. június 30-ig kiterjesztette az ENSZ KDK-beli Stabilizációs Missziójának (Monusco) megbízatását;
- N. mivel a megnövekedett munkanélküliség, a szociális állapotok romlása és a lakosság elszegényedése szintén meghatározó mértékben hozzájárulnak a politikai stabilitás megbomlásához a Kongói Demokratikus Köztársaságban;
- O. mivel az országban 1,7 millióan kényszerültek lakóhelyük elhagyására, illetve 426 000 kongói a környező országokba menekült;
1. úgy véli, hogy egy demokratikus társadalom létrehozásához elsősorban erős politikai akaratra és a politikai vezetők, a kormányok és az ellenzék ambiciózus elképzeléseire van szükség, amelyek céljai között a lakosság emberi, társadalmi, gazdasági és környezeti jogait szavatoló politikai intézmények kiépítése szerepel;
 2. úgy véli, hogy a KDK-beli politikai vezetőknek, civil társadalmi szervezeteknek, vallási vezetőknek és női egyesületeknek nemzeti konszenzust kellene kialakítaniuk azon megfelelő és alkalmas intézményekről, illetve meghatározott és jóváhagyott eljárásokról, amelyek révén kialakíthatóvá válik a demokratikus gyakorlat;
 3. úgy véli, hogy a független igazságszolgáltatás és média elengedhetetlen a demokratikus folyamat kialakításában és szabályozásában, amelynek célja a jogállamiság megerősítése, a demokratikus intézmények létrehozása – ideértve egy működő, és a politikai pluralizmust képviselő parlamentet – és a civil társadalom megerősítése;
 4. úgy véli, hogy a választások szükségesek, de nem elégségesek ahhoz, hogy kedvező feltételeket teremtsenek a demokratizálódási folyamathoz, amely nem merül ki a választások megszervezésében; véleménye szerint a sikeres demokratizálódás folyamathoz elengedhetetlen az ország gazdasági-társadalmi fejlődése iránti elkötelezettség a lakosság alapvető jogai – többek között a munkahelyhez, az egészséghez és az oktatáshoz való jog – melletti kiállítás;
 5. üdvözli, hogy a kongói nép nagy számban vett részt a 2011. novemberi parlamenti és elnökválasztáson, ezzel is kimutatva, hogy erőteljesen ragaszkodik az igazi demokrácia kialakításához a KDK-ban;
 6. ösztönzi a kormányt, hogy kezdjen politikai párbeszédet valamennyi érdekelttel, beleértve az ellenzéki erőket és a civil társadalmat is, ezzel kövezzve ki az igazi demokráciához és a politikai reformokhoz vezető utat az országban;
 7. hangsúlyozza az alkotmánybíróság felállításának jelentőségét, amely a választási folyamat nagyobb átláthatóságát fogja biztosítani, különösen a választás körüli viták kezelése tekintetében;
 8. újra hangsúlyozza megállapítását a Független Nemzeti Választási Bizottság (INEC) sikertelenségével kapcsolatban, és annak érdekében, hogy valódi paritás jöjjön létre és a bizottság – összetételének felülvizsgálata után – jobban képviselje a kongói civil társadalmat, továbbá számos területen alapvető reformokat javasol;
 9. üdvözli az INEC készségét arra, hogy visszaállítsa a különböző szereplők közötti bizalmat és végrehajtsa az EU választásokat megfigyelő küldöttségének javaslatait, és felszólítja az INEC-et, hogy ezzel összefüggésben tegyen konkrét javaslatokat a megfelelő eljárásra vonatkozóan;
 10. hangsúlyozza, hogy a kongói civil társadalom kulcsfontosságú szerepet játszik a választási folyamatban az állampolgári nevelés és a nemzeti megfigyelők tevékenységének előmozdítása szempontjából; ezért felhívja az Európai Uniót és a nemzetközi közösséget, hogy támogassák a KDK-t a demokrácia és a béke előmozdítása érdekében tett erőfeszítéseiben, segítsék a kongói NGO-kat a választói tudatosság növelésében és a választások hazai nyomon követésében, továbbá támogassák a kongói népet az előtte álló – a demokrácia és a társadalmi igazságosság kiépítésére irányuló – kihívás leküzdésében;
 11. sürgeti, hogy az Audiovizuális és Kommunikációs Főtanács (CSAC) számára tegyék lehetővé a hatékony és tényleges cselekvést annak érdekében, hogy az egyenlő médiajelenlét elvének tiszteletben tartása valamennyi jelölt esetében biztosítható legyen;
 12. erőteljesen elítéli, hogy a 2011. november 28-i választások idején sajnálatos módon erőszakra került sor és megsértették az alapvető jogokat, és felszólítja a kongói hatóságokat, hogy mindent tegyenek meg a szükséges vizsgálatok eredményessége, azaz az elkövetők kézre kerítése érdekében; üdvözli és ösztönzi a biztonsági erők és a rendfenntartó szervek által az emberi jogok bármiféle megsértésének megakadályozása érdekében tett erőfeszítéseket;

2012. június 13., szerda

13. hangsúlyozza, hogy eddig nem történt jelentős előrelépés az emberi jogok megsértéseit – különösen a tömeges erőszakáldozatokat – vizsgáló bünyügyi nyomozások tekintetében; megállapítja, hogy az igazságügyi rendszer általában továbbra is képtelennek bizonyul az igazságszolgáltatásra és az áldozatok kárpótlására;
14. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy Floribert Chebeya emberi jogi aktivista gyilkosai a bírósági ítélet ellenére sem kerültek még kézre; sürgeti a kongói igazságügyi szervezetet, hogy az említett ítéletre tekintettel vegye figyelembe Floribert Chebeya özvegyének fellebbezését és tűzze ki a fellebbezés tárgyalásának időpontját;
15. felhívja a kongói hatóságokat, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának nevében sem közvetlenül, sem közvetetten ne akadályozzák a filmes Thierry Michel – az esettel foglalkozó – filmjének terjesztését a KDK-ban;
16. felhívja a kongói kormányt, hogy határozottan kötelezze el magát az olyan politikai gyakorlat mellett, amely valóban tiszteletben tartja az emberi jogok összességét, beleértve a véleménynyilvánításhoz és véleményszabadsághoz való jogot, a büntetési és a vallásszabadságot, és vessen véget a nemi irányultságon alapuló megkülönböztetésnek; hangsúlyozza a jogállam, a jó kormányzás, a korrupció elleni küzdelem és a biztonsági szolgálatok fölötti ellenőrzés megerősítésének fontosságát;
17. kéri a KDK jelenlegi kormányát, hogy a KDK egész területén lépjen fel a jogállamiság és a kongói nép biztonságának szavatolása érdekében; felkéri a miniszterelnököt – mint a kormány államháztartásért felelős tisztviselőjét – annak biztosítására, hogy a kongói kormány politikájának kialakítása során a legszigorúbb pénzgazdálkodási szabályok és rendezett költségvetési eljárások váljanak normává;
18. megállapítja, hogy továbbra is él a nők számára hátrányos megkülönböztetés gyakorlata, amely megakadályozza, hogy a nők teljes körűen részt vegyenek a politikai életben, annak ellenére is, hogy az alkotmányban szerepel a férfiak és nők közti egyenlőség, a különböző döntéshozatali szervek tekintetében pedig a nemi paritás elve; javasolja, hogy tegyenek meg minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy a nők kivehessék részüket a politikai tevékenységekből, a választójogi törvényt pedig módosítsák a nemek közti egyenlőség elvének érvényesítése érdekében;
19. üdvözli, hogy az INEC irodája – 2012. június 6-án kiadott sajtóközleményében – közzétette 019/CEN/BUR/12 számú határozatát, amelyben ismerteti a tartományi, városi, települési és helyhatósági választások felülvizsgált ütemtervét, mely szerint a választási folyamat 2014-ig fog tartani;
20. felszólítja az INEC-et, hogy terjesszen elő szervezési és költségvetési tervet, amelyek világosan szabályozzák az elkövetkező választások megszervezésének módját; felszólít rá, hogy e terveket jóváhagyás céljából ismertessék meg valamennyi politikai párttal és a civil társadalommal;
21. felhívja az elnöki többség tagjait, az ellenzéket, a közigazgatás szerveit, a civil társadalmat és általában a kongói népet az elkövetkező – a felülvizsgált választási ütemterv alapján a 2012–2014-es időszakban sorra kerülő – választások átláthatóságának, hitelességének és megbízhatóságának, valamint annak biztosítására, hogy az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat tiszteletben tartják;
22. ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a KDK-beli választási folyamathoz való pénzügyi hozzájárulásukat tegyék függővé attól, hogy ténylegesen végrehajtják-e a választásokat megfigyelő uniós küldöttség ajánlásait;
23. hangsúlyozza, hogy az ország biztonsági és humanitárius helyzete továbbra is fenyegetést jelent a régió stabilitására, továbbá hangsúlyozza, hogy a béke, a biztonság, a demokrácia és a jó kormányzás előfeltételei a KDK hosszú távú fejlődésének;
24. felhívja a kongói parlamentet, hogy vegyen részt a bányaipari ágazat működésének felügyeletében, továbbá fontolja meg független vizsgálat indítását annak biztosítására, hogy az ágazat átlátható módon működjék;
25. támogatja az Emberi Jogi Tanácsban különmegbízott kinevezését a KDK emberi jogi helyzetének megfigyelésére, valamint a Monusco megbízatásának megújítását a polgári lakosság védelme érdekében;

2012. június 13., szerda

26. felszólítja a kongói hatóságokat a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló afrikai charta mielőbbi ratifikálására;
27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/ az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Afrikai Unió intézményeinek, a Nagy-tavak környéki országok parlamentjeinek, az Egyesült Nemzetek Emberi Jogi Tanácsának és a Kongói Demokratikus Köztársaság hatóságainak.
-